

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: P. S.
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2019 (vypraveného dne 9. 7. 2019), č.j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2019 (vypraveného dne 9. 7. 2019), č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 5. 2019, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla přiznání invalidního důchodu podle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“ nebo „ZDP“).

2. Podle posudku o invaliditě Městské správy sociálního zabezpečení Brno ze dne 29. 4. 2019 žalobkyně není invalidní, neboť pokles její pracovní schopnosti byl stanoven na 25 %.

II. Napadené rozhodnutí

3. V řízení o námitkách před žalovanou bylo přezkoumáno prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu včetně uplatněných námitek. Žalovaná vycházela z následující diagnózy zdravotních postižení žalobkyně: těžká artróza radio-lunat. kloubu IV. st., defekt hlavice capitata a fossa lunata, st.p. artroskopii zápěstí a synovectomii ze dne 19. 9. 2018 (reaktivní synovialitida, bez známek revmatoidní artritidy), a stav po totální artrodéze karpu s kostním štěpem dne 21. 3. 2019 (s nulovým pohybem).
4. Byl vypracován nový posudek o invaliditě ze dne 3. 7. 2019, podle jehož závěrů je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech a operacích), oddílu B (postižení končetin), položce 4b (ztuhnutí nebo omezení pohybu zápěstního kloubu) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici procentního rozmezí zvolené položky tj. 20 %, a to za využití ustanovení § 3 odst. 2 cit. vyhlášky, podle něhož posudkový lékař žalované sáhl ke zvýšení horní hranice zvolené položky o 10 %. Celkový pokles pracovní schopnosti u žalobkyně tedy byl stanoven ve výši 30 %.
5. Lékař žalované posoudil nálezy doložené k námitkovému řízení (zejm. propouštěcí zpráva z Úrazové nemocnice v Brně z hospitalizace ve dnech 18. – 21. 9. 2018, dále vyšetření na traumatologii FN Olomouc ze dne 20. 11. 2018 a ze dne 11. 6. 2019. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je těžká artróza levého zápěstí u pravé horní končetiny řešená dézou, přičemž pohyb v levém zápěstí je nulový. Stav proto odpovídá poúrazovému nebo pooperačnímu ztuhnutí zápěstí.
6. S přihlédnutím k nedohojenému stavu po operaci i přes nedominantní končetinu volila lékařka žalované míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici procentního rozpětí. Zvýšení podle § 3 odst. 2 vyhl. č. 359/2009 Sb. bylo zvoleno pro manuálně náročné profese (prodavačka, svářečka).
7. Ke vzneseným námitkám žalovaná uvedla, že zdravotní stav žalobkyně byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace. Posudek o invaliditě ze dne 3. 7. 2019 dospěl ke shodnému závěru jako posudek MSSZ Brno ze dne 29. 4. 2019 stran rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i jeho kvalifikace, rozdíl je pouze v aplikaci § 3 odst. 2 vyhl. č. 359/2009 Sb.
8. Ze všech uvedených důvodů žalovaná zamítla námitky jako nedůvodné a potvrdila zamítnutí žádosti o přiznání invalidního důchodu.

III. Žaloba a vyjádření žalované

9. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně především namítla, že nebyla přizvána na jednání posudkového lékaře. Posudkový lékař zejména nehodnotil její celkovou výkonnost a pohyblivost.

10. Žalobkyně zdůraznila, že má nepohyblivou levou ruku v zápěstí, což je velice bolestivé. U pravé ruky je dáno též závažné postižení, neboť zápěstí je již bez chrupavky a žalobkyně trpí velkou bolestí.
11. Žalobkyně namítla, že její zdravotní stav se od 11. 6. 2019 značně zhoršil. K žalobě připojila žalobkyně lékařské zprávy z období od října 2017 do července 2019, mezi jinými také lékařské nálezy doc. MUDr. P. D. ze dne 11. 6. 2019 (konstatující otok pravé hodnní končetiny a zcela vymizelou chrupavku mezi radiem a poloměsíčitou kostí). Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.
12. Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ze dne 3. 7. 2019, přičemž odkázala na závěry posudku z námitkového řízení. Navrhla, aby byl v soudním řízení vypracován posudek PK MPSV. K tomu uvedla, že je třeba posoudit zdravotní stav žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí nelze přihlídnout k pozdějším změnám.

IV. Řízení před krajským soudem

13. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis MSSZ v Brně včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce a také správní spis žalované.
14. Ze spisové dokumentace vyplývá, že se v případě žalobkyně jednalo o první řízení ve věci invalidního důchodu. Podle zjišťovacího posudku MSSZ v Brně ze dne 29. 4. 2019 byla posouzena v nepřítomnosti, přičemž pokles pracovní schopnosti byl stanoven 25 %. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla kvalifikována podle kapitoly XV., odd. B, položky 4b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.
15. V námitkovém řízení byl vypracován posudek lékaře žalované ze dne 3. 7. 2019 a následně také opravný posudek o invaliditě ze dne 9. 7. 2019. V tomto posudku byla mj. hodnocena zpráva Doc. MUDr. P. D. ze dne 11. 6. 2019. Oba posudky shodně konstatovaly stejný závěr, tedy že žalobkyně není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 30%, přičemž ohledně kvalifikace rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byly potvrzeny závěry MSSZ v Brně.
16. Krajský soud nechal v soudním řízení vypracovat **posudek** Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) ze dne 24. 6. 2020, z něhož vyplývají následující poznatky. PK MPSV zasedala ve složení předsedy a odborného ortopeda. Žalobkyně přešetřena při jednání komise (jakkoliv v záhlaví posudku se uvádí, že nebyla jednání přítomna). PK MPSV vycházela z týchž podkladů, jaké byly k dispozici v námitkovém řízení, a dále z lékařských zpráv, které jí byly zaslány soudem. Dále měla k dispozici úplnou zdravotnickou dokumentaci praktického lékaře.
17. Z posudkového hodnocení předmětného posudku vyplývá, že se jednalo o prokázaný stav po operaci levého zápěstí s trvajícím těžkým omezením hybnosti levého zápěstí na nedominantní končetině, závažný neurologický deficit nebyl prokázán. Nebylo přítomno funkčně závažné omezení ostatních kloubů, levého ramene ani levého lokte, a nebyla narušena hybnost prstů levé ruky a nebyla tak podstatným způsobem narušena úchopová schopnost levé ruky. PK MPSV dále uvedla, že stav léčby pravé

horní končetiny není dosud ukončen, ale je prokazatelné, že hybnost pravého zápěstí je zásadně omezena.

18. PK MPSV dospěla k závěru, že jde o dézu (ztuhnutí) levého zápěstí a těžké omezení hybnosti pravého zápěstí. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu PK MPSV spatřuje ve zdravotním postižení uvedeném v kapitole XV, oddílu B položce 4b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., ve výši 20 %. Horní hranici zvolené položky PK MPSV navýšila podle § 3 odst. 2 na výsledných 30 %. Z toho vyplývá, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní.
19. Krajský soud nařídil ve věci **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 26. 10. 2020 za účasti žalobkyně i zástupkyně žalované. Soud při jednání shrnul podstatný obsah soudního a správního spisu. Žalobkyně se ve věci vyjádřila tak, že byla vyšetřena při jednání PK MPSV. K jednání PK MPSV uvedla, že má problém na zápěstí, vypadávají jí věci z rukou (kupř. nádoby), což posudek nereflektuje dostatečně. Problémy má i v rodinném životě (zvedání dětí, jejich oblékání). Žalovaná odkázala na závěry předmětného posudku. Ohledně stavu léčby pravého zápěstí žalobkyně uvedla, že je plánována operace, ale zatím není jasné, v jakém časovém horizontu. Žalobkyně však musela jít do evidence uchazečů o zaměstnání, zdravotní stav ohledně pravého zápěstí je podle názoru lékařů stabilizovaný. Soud osvětlil efekt aplikovaných ustanovení přílohy k vyhláše č. 359/2009 Sb. Další návrhy na dokazování účastníci neměli, a proto soud ukončil dokazování a po vyslechnutí konečných návrhů soud přikročil po přerušení jednání k vydání rozhodnutí o věci samé.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Žaloba **není důvodná**.

21. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
22. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené

rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

23. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porušením tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22, přístupný na www.nssoud.cz). Rozhoduje-li pak žalovaná o odnětí určité dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě kterých mu byla dávka přiznána (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 14/2009-37, přístupný na www.nssoud.cz).
24. Krajský soud v předmětné věci vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle posudku PK MPSV ze dne 24. 6. 2020. Krajský soud především konstatuje, že předmětný posudek má všechny formální náležitosti ve smyslu ustanovení § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb., neboť komise zasedala v řádném složení za splnění procesních požadavků stanovených právní úpravou. Přes drobný nedostatek v záhlaví, kde se mylně uvádí, že žalobkyně nebyla jednání PK MPSV přítomna a který lze v kontextu obsahu předmětného posudku hodnotit jako zřejmou chybu v psaní, považuje krajský soud předložený posudek za formálně bezvadný.
25. Ohledně úplnosti předloženého posudku krajský soud uvádí, že podle jeho názoru PK MPSV vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv včetně těch, které žalobkyně v soudním řízení předložila. Ani při soudním jednání žalobkyně nenavrhovala k doplnění žádné další lékařské zprávy. PK MPSV hodnotila všechna relevantní zdravotní postižení žalobkyně, přičemž ve shodě s předcházejícími posudky MSSZ v Brně a lékaře žalované určila rozhodující zdravotní postižení (ztuhnutí kloubu levé horní končetiny).
26. Předmětný posudek plní beze zbytku též kritérium přesvědčivosti, neboť rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je určena v souladu s předchozími posudky. Jelikož předmětem sporu bylo v této věci především stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, krajský soud uvádí, že PK MPSV zvolila horní hranici zvolené položky (kapitola XV, odd. B položka 4b), kterou na výsledných 30 % navýšila

z důvodu aplikace § 3 odst. 2 cit. vyhlášky s ohledem na kvalifikaci žalobkyně a předchozí vykonávané výdělečné činnosti. Vzhledem k tomu, že shodně byl pokles pracovní schopnosti ve vazbě na rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně určen i v námitkovém řízení, krajský soud považuje hodnocení za přesvědčivé.

27. K námitkám uvedeným v žalobě krajský soud konkrétněji uvádí, že potíže žalobkyně s hybností pravého zápěstí, které jí způsobují obtíže při přenášení věcí i výkonu denních aktivit, jsou zcela logické. Nicméně z hlediska posudkového krajský soud poukazuje na zcela racionální a srozumitelné stanovisko PK MPSV, že léčba pravé horní končetiny není dosud ukončena, jak konec konců žalobkyně sama potvrdila při jednání, a proto nebylo možno prozatím hodnotit jako ztuhnutí obou zápěstí horních končetin. Za tohoto stavu věci krajský soud nemá o přesvědčivosti stávajícího posouzení žalobkyně žádné pochybnosti, a proto vycházel z posudku PK MPSV jako ze stěžejního důkazu v otázce její invalidity.
28. Při zhoršení zdravotního stavu, eventuálně po stabilizaci v případě provedení operace pravého zápěstí lze očekávat, že k nové žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu z důvodu změny rozhodných skutečností [§ 56 odst. 1 písm. e) ZDP] dojde též ke změně posudkového hodnocení zdravotního stavu žalobkyně z hlediska její dochované pracovní schopnosti. K datu vydání napadeného rozhodnutí je však třeba uzavřít, že nebylo prokázáno, že by žalobkyně splňovala podmínku invalidity.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
30. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. října 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.